

Sygn. akt IV KO 178/19

POSTANOWIENIE

Dnia 24 stycznia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie dotyczącej rozpoznania zażalenia A. P. na postanowienie Prokuratora Prokuratury Rejonowej w S. z dnia 15 listopada 2019 r. w przedmiocie odmowy wszczęcia śledztwa,
po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 24 stycznia 2020 r.,
wniosku Sądu Rejonowego w K.,
zawartego w postanowieniu z dnia 11 grudnia 2019 r., sygn. IV Kp (...),
o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 k.p.k. *a contrario*

postanowił

nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

Postępowanie sprawdzające zostało zainicjowane zawiadomieniem A. P., w którym podnosiła okoliczności wskazujące na popełnienie przestępstwa w związku z postępowaniem II C (...) toczącym się przed Sądem Okręgowym w K. (k. 1 - 3 akt 2 Ds. (...)).

Postanowieniem z dnia 15 listopada 2019 r. Prokurator Prokuratury Rejonowej odmówił wszczęcia śledztwa w sprawie podrobienia przez Sędzię Sądu Okręgowego w K. wyroku tego Sądu o sygn. akt II C (...) z dnia 17 października 2002 r. poprzez sporządzenie i wydanie w dniu 14 marca 2007 r. kopii tego wyroku z pominięciem pieczęci sądowej – urzędowej z nazwą sądu i wizerunkiem orła, co stanowiło działanie na szkodę interesu prywatnego A. P., tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., wobec stwierdzenia, że nastąpiło

przedawnienie karalności tego czynu. Na to postanowienie zażalenie złożyła A. P., ponownie powołując się na okoliczności związane z wydaniem jej odpisu wyroku (k. 7 – 11 akt IV Kp (...)). Sprawę przekazano do Sądu Rejonowego w K. celem rozpoznania tego zażalenia (k. 4 akt IV Kp (...)).

Postanowieniem z dnia 11 grudnia 2019 r., Sąd Rejonowy w K. wystąpił w trybie art. 37 k.p.k. do Sądu Najwyższego z wnioskiem o przekazanie niniejszej sprawy innemu Sądowi równorzędnemu. Uzasadniając swój wniosek Sąd ten wskazał, że zawiadomienie A. P. dotyczy wprost Sędziego Sądu Okręgowego w K., który to pozostaje nadrzędny wobec Sądu Rejonowego właściwego do rozpoznania zażalenia na postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa. W ocenie Sądu wnioskującego powoduje to powstanie okoliczności, które mogą wywierać wpływ na swobodę orzekania lub stwarzać w odbiorze społecznym oraz samej skarżącej przekonanie o braku warunków do obiektywnego rozpoznania tej sprawy przez Sąd Rejonowy właściwy miejscowo.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek nie zasługuje na uwzględnienie.

Instytucja określona art. 37 k.p.k. ma charakter wyjątku od zasady właściwości miejscowej sądu i powinna mieć zastosowane jedynie w szczególnych przypadkach, a zatem i okoliczności wskazane przez sąd muszą mieć charakter szczególny, a nie sprowadzać się jedynie do wskazania abstrakcyjnie na obawę o możliwość postrzegania postępowania przed Sądem orzekającym oraz samego rozstrzygnięcia sprawy jako obciążonego brakiem bezstronności.

W sprawach dotyczących zażaleń na postanowienia prokuratora o odmowie wszczęcia śledztwa w związku z zawiadomieniami o możliwości popełnienia przestępstw przez sędziów czy prokuratorów, niekiedy Sąd Najwyższy uznawał za zasadne uwzględnienie wniosku złożonego w trybie art. 37 k.p.k. w sytuacji, gdy w zawiadomieniu o popełnieniu przestępstwa został wskazany sędzia sądu nadrzędnego nad sądem wnioskującym o przekazanie właściwości (por. m.in.: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia: 12 sierpnia 2019 r., IV KO 82/19; 2 stycznia 2020 r. IV KO 163/19; 3 stycznia 2020 r., I KO 152/19). Zauważyć należy, że w podobnych okolicznościach faktycznych zapadały też orzeczenia odmienne, bowiem zawsze rozstrzygnięcie o przekazaniu właściwości determinują

konkretne okoliczności sprawy (por. m.in.: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 2019 r., wydane w sprawach: IV KO 149/19 oraz IV KO 150/19).

W realiach przedmiotowej sprawy kluczowym warunkiem przemawiającym za nieuwzględnieniem wniosku Sądu Rejonowego w K. jest podstawa prawna decyzji prokuratora wydanej postępowaniu przygotowawczym, a będącej przedmiotem badania przez ten Sąd (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2013 r., II KO 54/13; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 września 2011 r., II KO 65/11). W sprawie PR 2 Ds. (...) prokurator przeprowadził postępowanie sprawdzające, a następnie odmówił wszczęcia śledztwa z uwagi na przedawnienie karalności czynów, których dotyczyło zawiadomienie A. P. Nie toczyło się żadne postępowanie przeciwko określonej osobie, w szczególności przeciwko osobie sędziego Sądu Okręgowego w K. Przedmiotem postępowania zażaleniowego będzie zweryfikowanie, czy w sprawie wystąpiła negatywna przesłanka procesowa z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. przyjęta przez prokuratora. Kontrola orzeczenia będzie miała zatem charakter głównie formalny i nie będzie dotyczyła zasadności zarzutów stawianych w samym zawiadomieniu o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. Wobec tego nie sposób uznać, aby w okolicznościach tej sprawy zarówno w opinii społecznej, jak i samej skarżącej, mogło powstać przekonanie, że Sąd Rejonowy nie zachowa bezstronności orzekania ze względu na to, iż osobą wskazaną w zawiadomieniu o popełnieniu przestępstwa był Sędzia orzekających w Sądzie Okręgowym w K. w sprawach cywilnych.

Mając na uwadze powyższe okoliczności i kierując się zakazem rozszerzającej wykładni art. 37 k.p.k., Sąd Najwyższy odmówił uwzględnienia wniosku o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu.